

Den 14. januar og identiteten

Søndag den 14. januar 2024 var Christiansborg Slotsplads centrum for millioners opmærksomhed. Tusindvis af mennesker var kommet fra nær og fjern for at overvære, at statsminister Mette Frederiksen udråbte den nye konge, Frederik X. Det var et stort og højtideligt øjeblik. Billederne vil blive stående i mindet hos alle, for med den overvældende tak til Dronning Margrethe II og den jublende velkomsthyldest til Frederik X blev alle danskere samlet om det kongehus, som mere end noget andet personificerer den danske identitet.

For ærøboernes vedkommende var det ikke første gang, at Christiansborg Slotsplads dannede ramme om en vigtig identitetsskabende begivenhed netop den 14. januar. Den 14. januar 2000 samledes nemlig nogle tusind ærøboer på præcis samme plads for at gøre folketingspolitikere begribeligt, at det ville være vanvid at nedlægge Marstal Navigationsskole. Færgerne måtte sejle ekstrature, og der var proppet til sidste plads på alle afgang. 39 busser kørte de mange demonstranter videre til hovedstaden, og vel ankommet til Amaliehaven blev alle samlet foran rederiet Kromanns coaster ANDREAS BOYE, hvorfra øens to borgmestre, Karsten Landro fra Marstal Kommune og Jørgen Otto Jørgensen fra Ærøskøbing Kommune, talte til forsamlingen. MF Ebbe Kalnæs og folketingskandidat Niels Sindal bakkede de to borgmestre op, og snart kunne det lange optog indlede turen mod Christiansborg Slotsplads. De mange faner i spidsen gjorde det højtideligt, og da kun de færreste ærøboer tidligere havde prøvet at demonstrere, var det en disciplineret forsamling, som gjorde øen ære. Her fik Christiansborgs politikere at se, at ærøboerne kan stå respektfuldt sammen, når det gælder.

Gennem årene har der været mange forskellige anslag mod Ærø, men der har ikke siden år 2000 været en begivenhed, der har samlet øen så entydigt som den gang, da navigationsskolens liv var i fare. Det kan vi gøre igen, fornemmer man. Men der er en vigtig detalje, som ofte glemmes i disse diskussioner, og det handler om identiteten. Ærøboerne slog ring om sygehuset, da amtsrådspolitikere i slutningen af 1980'erne ville lukke det lille sygehus. Det var en yderst alvorlig situation, som heldigvis fandt en løsning. Mange har sagt, at uden et sygehus kan man ikke bo på Ærø. Men man er nødt til at føje til, at Ærøs identitet ikke findes på sygehuset. Man finder ikke identiteten i kommunen, på biblioteket eller i øens butikker. Identiteten lever i det, som forbinder øens historie med nutidens virkelighed. Det, som på baggrund af øens vilkår og kulturhistorie spores i nutidens mentalitet og hele tankegang. Det er det, der i sidste ende gør stedet til noget særligt, som man ikke finder alle andre steder.

Det danske kongehus har en historie, der rækker tusind år bagud i tiden. Danmarkshistorien huskes ofte på kongerne. Kongerækken er et sikkert redskab til at finde rundt i Danmarkshistorien, og vi forstår ofte os selv, hvor vi lever og hvad vi gør ud fra de betingelser, som Danmarkshistorien har vist os. Når vi ser Dannebrog vaje, fornemmer vi det særligt danske, og det er ikke sjældent at høre danskere sige, at Dannebrog er verdens smukkeste flag. Mon indbyggerne i andre lande altid er enige? Nej, næppe. Det står og falder med identiteten.

Vi lever i en foranderlig verden og har brug for sikre holdepunkter i verdens malstrøm. Identitets- og fællesskabsfølelsen gav kræfterne til at kæmpe for Marstal Navigationsskole. Og det gik godt. Det gav en stærk følelse af tilhørsforhold at stå på Christiansborg Slotsplads den 14. januar 2000.

Nu har hele Danmark været samlet på samme sted på samme dato, men i året 2024. Verden er altid under forandring, men takket være det danske kongehus har vi et holdepunkt, som giver os en identitet som danskere og muligheden for at være det i en globaliseret verden.